

OLIESALG: MÆRSK GLEMTE KLIMAPERSPEKTIVET

Klimaperspektivet har stort set været fraværende i de mange kommentarer og analyser af salget af Maersk Oil til Total. Alle har hæftet sig ved den epokegørende historie om det nu afsluttede olie og gas eventyr, Maersk gruppens fremtid, arbejdspladser, skatteprovenu og forsyningssikkerhed. Men er det nu det rigtige fokus på vurdering af salget? Her giver direktør Erik Alhøj fra Engagement International sit bud på klimaperspektivet før og efter salget.

I den seneste uges menings- og nyhedsstrøm om oliesalget har ingen vurderet, om salget til franskmændene er godt eller dårligt for den nødvendige tilpasning til en fremtid med stærkt begrænset CO₂-udledning, selv om det er helt afgørende for såvel aktionærerne, det danske samfund såvel som hele klodens sundhedstilstand.

Set i bakspejlet har Maersk i årene op til salget ikke levet op til koncernens grundprincip om "rettidig omhu", når det gælder energiaktiviteterne. Koncernledelsen har ikke i tide taget initiativer til at dreje den fossile forretning over mod en fremtidsorienteret bredere energiforretning baseret på vedvarende energi, nye supplerende aktiviteter, energieffektivitet hos slutbrugere eller udvikling af carbon capture m.v., som Total og mange andre af verdens førende olie- og gasselskaber er i fuld gang med.

Det har betydet, at Maersks alternativ til det nuværende frasalgs var børsnotering af en ren olie- og gasforretning, som ikke står i særlig høj kurs for tiden, og den bliver mindre og mindre værd i takt med udsigterne til politiske indgreb, kritik fra investorerne og en forudsigelig udløbsdato.

Rettidig omhu kunne f.eks. have været at købe sig ind i vindmølleproducenten Vestas, da aktierne var på brandudsalg, eller kigget på, hvad der skete i DONG. Eller i det mindste fremme tilpasningen af forretningsstrategien til den Paris-aftale om begrænsningen af verdens temperaturstigning, som stort set alle lande har skrevet under på.

Det skete bare ikke, på trods af koncernens meget roste arbejde med miljømæssig og social bæredygtighed.

Maersk ledelsen brugte i stedet energien til at lede efter nye utidsvarende olie- og gasaktiviteter, og presse den danske regering til endnu mere indirekte statsstøtte for at udnytte den sidste del af reserverne i Nordsøen. Det førte til, at et stort politisk flertal i marts i år lod sig overtale til at

bevilge en betydelig skatterabat, især for at sikre arbejdspladser og bane vejen for et senere skatteprovenu.

Man bliver dog nødt til at spørge, om ikke netop fossile reserver, som kræver ekstra statsstøtte at hente op, er dem, der burde blive i jorden eller på havets bund, når nu eksperterne efterhånden er enige om, at kun en begrænset del kan hentes op og udnyttes, hvis vi skal gøre os håb om at holde den gennemsnitlige temperaturstigning under 2 eller helst 1,5 grader.

Set fra et klimasynspunkt kunne politikerne måske have brugt den ekstra bevilgede statsstøtte bedre til mere fremadrettede energiaktiviteter som vind og sol eller afgiftsnedsættelser for elbiler. Dermed ville det have været op til en ren markedsmæssig vurdering, om Maersk eller andre internationale olie- og gas-selskaber, trods problemerne med det synkende Tyræfelt og lave oliepriser, fortsat kunne se en kommerciel forretning i at udnytte Nordsøens sidste reserver.

Eller om disse skulle forblive uudnyttede for at give plads i verdens samlede klimabudget til udnyttelse af andre mere lovende og lettilgængelige olie og gas reserver.

Ud fra en isoleret klimasynsvinkel virker det positivt, at Total nu overtager Maersks olieaktiviteter. Det franske selskab betragtes sammen med Statoil som førende, når det gælder de største børsnoterede olie- og gaskæmpers klimaansvarlighed og tilpasning til nye vilkår.

Franskmændene er godt i gang med at ændre forretningsmodellen og strategien til at blive et af fremtidens generelle energiselskaber, der tager del i ansvaret for at bidrage til Paris Aftalen. I det lys kan det selvfølgelig umiddelbart undre, at Total fortsat opkøber nye olieaktiviteter. Det skyldes, at ledelsen kalkulerer med at levere olie og gas i en del år endnu.

Men samtidig øges investeringerne i vedvarende energi, carbon capture, ny teknologi m.v. Og koncernen tilpasser løbende aktiviteterne til forskellige scenarier og vurderinger af hvad der skal til for at bidrage til Paris-aftalen. Det gælder også følsomhedsberegninger af hvilke konkrete projekter, der skal udnyttes og hvilke, der skal opgives.

I det perspektiv ser det positivt ud for såvel klimaet som aktionærernes finansielle afkast, at Maersks olieaktiviteter nu kommer på franske hænder.